

УПРОВАДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ

Лутаєва Т. В., Рудакова О. В.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного
фармацевтичного університету

Фаховий коледж Національного фармацевтичного університету

t.lutaeva@gmail.com

rudakovaolha@gmail.com

У період сучасності однією з цілей сталого розвитку України є досягнення якісної освіти, що передбачає забезпечення відповідності освіти потребам суспільного розвитку та сприяння інноваціям [3, с. 37; 4]. У контексті розвитку вищої освіти педагогічною інновацією вважається впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що мають забезпечити подальше удосконалення та модернізацію освітнього процесу.

Метою даних матеріалів є обґрунтування на основі використання теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження доцільності використання засобів ІКТ в закладах вищої медичної та фармацевтичної освіти (ЗВМ(Ф)О).

Аналіз наукових публікацій з теми дослідження та передового педагогічного досвіду організації освітнього процесу на базі ЗВМ(Ф)О дозволяє констатувати, що за умов реалізації елементів дистанційної освіти (ДО) основними засобами навчання є комп'ютер зі спеціалізованим програмним забезпеченням, засоби телекомунікацій та віддалені джерела інформації (веб-портали, сервери тощо), що використовуються у навчальному процесі: під час пояснення нового матеріалу, закріплення та повторення, контролю знань. Узагалі, упровадження ІКТ передбачає можливість використання таких засобів навчання як електронні копії навчальних посібників на паперових носіях та електронні посібники, мережеві навчально-

методичні посібники, аудіо- та відео- навчально-інформаційні матеріали, комп'ютерні навчальні системи, електронні бібліотеки з віддаленим доступом тощо.

Визнано, що при розробці електронних навчальних посібників необхідно дотримуватись певних вимог щодо дидактичних матеріалів [1]. По-перше, зміст таких посібників повинен охоплювати достатній обсяг навчальної інформації з метою мінімізації звернень здобувачів освіти до додаткової інформації. По-друге, в електронному посібнику також повинні міститися докладні рекомендації стосовно вивчення матеріалу й організації самостійної роботи тих, хто навчається. Відтак, обов'язковими елементами електронного навчального посібника повинні бути запитання для самоперевірки з відповідями, тренувальні завдання, контрольні завдання, глосарій, посилання на додаткові джерела інформації [6].

На основі урахування напрацювань теоретиків та практиків ІКТ в Коледжі Національного фармацевтичного університету було розроблено електронний інтерактивний навчальний посібник для самостійної роботи з ботаніки, що відповідає навчальній програмі з дисципліни «Ботаніка» (затверджена МОН України і МОЗ України). Зауважимо, що навчальний контент посібника представлений у формі інтерактивної презентації, що містить матеріали та рекомендації для організації навчання, які умовно згруповані у два блоки: теоретичний (мультимедійні плакати, ілюстративний матеріал) та завдання для самоконтролю отриманих знань. Блочна будова матеріалу, зручне та зрозуміле керування дозволяє доступно, швидко й якісно організувати вивчення теми. Контрольні запитання та завдання, наведені у кінці кожного блоку посібника, уможливають закріплення здобувачами освіти матеріалу, що вивчається [5]. Під час бесіди зі студентами коледжу було з'ясовано, що завдання, наведені в електронному посібнику, сприяють формуванню як професійної, так і цифрової компетентності майбутніх фахівців галузі фармації.

Аналіз власного педагогічного досвіду та результатів опитувань викладачів НФаУ та ХНМУ дозволяє констатувати доцільність залучення студентів до роботи з ресурсами електронних бібліотек під час розробки ними веб-квестів з окремих навчальних дисциплін [2]. У процесі саме такого виконання самостійної роботи з певної дисципліни студенти усвідомлювали, що вони працюють над здійсненням міні-проєкту, заснованого на пошуку з практичною метою інформації в Інтернеті. Після розподілу ролей (наприклад: «науковець-медик», «історик лікарняної справи», «веб-майстер»), студенти здійснювали пошук необхідної інформації в Інтернеті, користуючись при цьому методичними рекомендаціями викладача. Результатом проєктної діяльності студентів були мультимедійні презентації та Інтернет-сторінки в соціальній мережі «Facebook». Установлено, що результатами проєктних робіт студентів може бути презентація створених ними міні-фільмів за допомогою мобільного додатку «Stop Motion» [7].

Таким чином, використання студентами ЗВМ(Ф)О електронних посібників, ресурсів електронних бібліотек, цифрового додатку «Stop Motion», мультимедійних презентацій та міні-фільмів свідчить про можливість активізації їх пізнавальної діяльності за допомогою засобів ІКТ, підготовки до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. Завдяки широкому впровадженню засобів ІКТ в освітній процес досягається висока інтерактивність навчання.

Перелік літератури:

1. Андреев А. А. Обучение в сети Интернет : учебн. пособ. Москва : ЛОГОС, 2003. 53 с.
2. Лутаєва Т. В. Науково–педагогічна та громадсько–просвітницька діяльність Володимира Фавра. Вісник післядипломної освіти : зб. наук. пр. Серія : Педагогічні науки. 2016. Вип. 2 (31). С. 73–87.
3. Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна». URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/SDG%20leaflet%20ukr_F.pdf (дата доступу: 17.09.2020).

4. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : указ президента України. Урядовий кур'єр . 2019. 02.10. № 188.

5. Рудакова О. В. Методичні рекомендації проведення навчальних занять та організації самостійної роботи студентів із застосуванням електронного інтерактивного навчального посібника «Анатомія рослин. Рослинна клітина» : методичні рекомендації для викладачів. Харків : Коледж НФаУ, 2019. 12 с.

6. Сисоєва С. О. Проблеми дистанційного навчання: педагогічний аспект. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2003. Вип. III-IV. С. 78-87.

7. Nalyvaiko O. Stop motion проекти як засіб формування цифрової компететності здобувача освіти. Наукові записки кафедри педагогіки. Харків, 2020. № 45. С. 13–21.